

Kangos Kultur- och ekologiskola

Org.nr. 897600-8238

Beslut för förskoleklass, grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Kangos Kultur- o ekologiskola i Pajala
kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kangos Kultur- och ekologiskola att senast den **26 oktober 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Kangos Kultur- och ekologiskola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten och fritidshemmet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen, lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, grundläggande värden)

Åtgärder

- Se till att det vid skolan och fritidshemmet finns en aktuell plan mot kränkande behandling
- Se till att skolans och fritidshemmets rutin för anmälan av kränkande behandling är känd av samtlig personal

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Kangos Kultur- och ekologiskola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att följa upp och dokumentera skolans kunskapsresultat samt resultat för trygghet och studiero.
- Se till att bedöma i vilken grad skolan når kunskapskraven i relation till de nationella målen.
- Se till att analysera vad som påverkar och orsakar ovanstående resultat samt att slutsatserna av analysen dokumenteras.
- Se till att utifrån ovanstående analys av skolans kunskapsresultat besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och att de beslutade åtgärderna dokumenteras.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Kangos Kultur- och ekologiskola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att psykolog används i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Kangos Kultur- och ekologiskola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen, lgr11, 4 Fritidshemmets syfte och centrala innehåll)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6-7 §§ skollagen)

Åtgärder

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå genom att;
- Se till att följa upp och dokumentera skolans kunskapsresultat, fritidshemmets resultat samt resultat för trygghet och studiero.
- Se till att bedöma i vilken grad skolan når kunskapskraven i relation till de nationella målen.
- Se till att bedöma i vilken grad fritidshemmet når de nationella målen

- Se till att analysera vad som påverkar och orsakar ovanstående resultat samt att slutsatserna av analysen dokumenteras.
- Se till att utifrån ovanstående analys av skolans kunskapsresultat samt fritidshemmets resultat besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder och att de beslutade åtgärderna dokumenteras.

Ytterligare brist

Skolinspektionen konstaterar att Kangos Kultur- och ekologiskola inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Kangos Kultur- och ekologiskola har lagt ut undervisningen i moderna språk på entreprenad i strid med skollagens bestämmelser samt att den undervisning som bedrivs genom så kallad distansundervisning inte uppfyller de krav som ställs i författningarna (2 kap. 5 och 8 §§ och 23 kap. 3 och 8 §§ skollagen).

Åtgärder

- Se till att upphöra med nuvarande entreprenadförhållande och istället bedriva undervisningen vid Kangos Kultur- och ekologiskola i moderna språk i egen regi med lärare anställda av huvudmannen.

Bedömning

I Skolinspektionens beslut redogörs för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende skolans och fritidshemmets rutiner i arbetet mot kränkande behandling. Tillsynen visar att det inte finns en aktuell plan mot kränkande behandling och att rutinen för anmälan av kränkande behandling inte efterlevs av samtlig personal. Vidare bedömer Skolinspektionen att det för elevhälsan vid Kangos Kultur- och ekologiskola saknas psykologiska insatser i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Skolinspektionen bedömer vidare att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete för Kangos Kultur- och ekologiskola. Rektorn och huvudman ser inte till att systematiskt följa upp, analysera samt dokumentera skolans och fritidshemmets resultat samt trygghet och studiero. Detta leder till att det saknas underlag för att kunna bedöma i vilken utsträckning verksamheten uppfyller de nationella målen. Det försvårar även möjligheterna för rektorn och huvudmannen att fatta underbyggda beslut om utvecklingsåtgärder för skolan och fritidshemmet. Skolinspektionen bedömer även att Kangos Kultur- och ekologiskola har lagt ut undervisningen i moderna språk på entreprenad i strid med skollagens bestämmelser samt att den undervisning som bedrivs genom så kallad distansundervisning inte uppfyller de krav som ställs i författningarna.

Föreläggande

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan och fritidshemmets arbete för anmälan av kränkande behandling brister och det saknas en aktuell plan mot kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister avseende rutiner i arbetet mot kränkande behandling. Utredningen visar visserligen att det finns en rutin för anmälan av kränkande behandling men att den inte efterlevs av samtlig personal. Av rutinen framgår att anmälan ska göras till rektor, men att det finns de i personalen som istället anmäler fall till elevens mentor. Den bristande rutinen riskerar att få till följd att rektorn inte får kännedom om fall av kränkande behandling samt att dessa fall inte förs vidare till skolans huvudman.

Skolinspektionen bedömer också att skolan och fritidshemmet inte har en aktuell plan mot kränkande behandling som uppföljer författningarnas krav. Av intervjuer framkommer att planen mot kränkande behandling inte är uppdaterad med aktuella åtgärder och att den inte är känd av all personal. Det får till följd att planen inte grundar sig på de aktuella förutsättningar som råder på skolan vilket försvårar arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor. En förskolechef eller rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionens utredning visar att det finns brister avseende arbetet med kränkande behandling på Kangos Kultur- och ekologiskola.

Skolans rutin för anmälan av kränkande behandling följs inte av all personal. Inför tillsynsbesöket har Skolinspektionen tagit del av skolans och fritidshemmets policy som består av ett samlingsdokument mot diskriminering, kränkande särbehandling,

mobbing och sexuella trakasserier inom grundskolan, förskolan och fritidsverksamheten. Av policyn framgår att den som får kännedom om eller misstänker att en elev utsätts för kränkande särbehandling ska anmäla det till rektorn. Vidare framgår att rektor ska samtala med anmälaren, utsatt elev, den anmälda och med föräldern i syfte att ge och få information.

Rektor uppger i intervju att om personal blir varse om att det skett en kränkning så tar personalen tag i det själva. Ofta löser personalen det själva menar rektor och anser att det då inte finns något behov att gå till rektorn. Av intervjuer med lärarna framgår att vid fall av kränkande behandling anmäler vissa lärare till rektorn medan andra istället anmäler till elevens mentor.

Utredningen visar vidare att skolan inte har en aktuell plan mot kränkande behandling. Policyn, där arbetet med kränkande behandling ingår, är antagen av skolans styrelse den 27 september 2015. Av policyn framgår att det är rektors ansvar att utvärdera handlingsplanen årligen. Rektor uppger att det är en ambition att uppdatera policyn med det pågående läsårets förutsättningar, men att det inte har hunnits med. Samtidigt uppger rektor att hon inte vet om det finns ett behov att uppdatera den varje år, och att personalen vet hur de ska agera. Av intervjuer med lärarna framgår att de tidigare gemensamt har processat fram aktuella behov och utvärderat policyn, men att det arbetet har stannat av. Det saknas därför en process för att arbeta fram vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året, samt hur det ska införlivas i efterföljande års plan. Lärarna uppger att några i personalen följer den gamla policyn men anser det skulle behövas en ny och uppdaterad gemensam plan som är känd av samtlig personal.

I sammanhanget vill Skolinspektionen upplysa om att syftet med en aktuell plan mot kränkande behandling är att den ska förebygga och förhindra kränkningar. Planen måste därför anpassas för det läge och de aktuella förutsättningar som finns för verksamheten vid den aktuella tidpunkten. Vidare vill Skolinspektionen upplysa om att syftet med en tydlig rutin för anmälan av kränkande behandling, är att snabbt kunna åtgärda fall av trakasserier och kränkningar. Rutinen ska vara känd av personal, elever och vårdnadshavare och innehålla rutiner för rapportering, utredning, dokumentation och uppföljning av fall av trakasserier och kränkande handlingar. Varje skola och fritidshem behöver utarbeta rutiner för hur ett ärende ska hanteras. Det är huvudmannens skyldighet att skapa ändamålsenliga rutiner för ansvarsfördelning, rapportering, hantering, dokumentation och uppföljning samt att försäkra sig om att rutinerna följs.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kangos Kultur- och ekologiskola uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten**Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skol- och fritidshemsnivå för Kangos Kultur- och ekologiskola. Rektorn ser inte till att systematiskt följa upp, analysera samt dokumentera skolan och fritidshemmets resultat samt trygghet och studiero. Detta leder till att det saknas underlag för att kunna bedöma i vilken utsträckning verksamheten uppfyller de nationella målen. Det försvårar även möjligheterna för rektorn att fatta underbyggda beslut om utvecklingsåtgärder för skolan och fritidshemmet.

Rättslig reglering

I skollagen anges att det vid varje skolenhet ska bedrivas ett systematiskt och kontinuerligt arbete med att planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena till skollagen framgår att dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet bör innehålla information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsåtgärder (prop. 2009/10:165, s.305).

I Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete kan man utläsa att rektorn har ett ansvar att följa upp och dokumentera måluppfyllelsen på skolan. Det är viktigt att rektorn analyserar och bedömer skolans samlade resultat och utvecklingsbehov på såväl grupp-, klass- som enhetsnivå. När det gäller skolan är analyser av elevernas kunskapsresultat en grundförutsättning inför prioritering av åtgärder för ökad måluppfyllelse. (Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. SKOLFS 2012:98, s. 21-23).

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att det både i huvudmannens och enhetens planering är viktigt att ange konkreta åtgärder på kort och lång sikt av var och en av de insatser som ska genomföras. Eftersom insatserna förväntas leda till ökad måluppfyllelse måste de tydligt kopplas till de nationella målen, kraven och riktlinjerna. Genom att ange vad som ska uppnås och förväntade effekter underlättas även kommande uppföljning och utvärdering (SKOLFS 2012:98 s. 37).

En enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en förskole- eller skolenhet bör kunna arbeta med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannanivå och enhetsnivå i ett sammanhang då begreppen huvudman och förskole- eller skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller (prop. 2009/10:165, s.306).

Skolinspektionens utredning

Utredningen visar att det inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete på skol- och fritidshemsnivå för Kangos Kultur- och ekologiskola.

Rektor uppger i intervju att skolan är en liten enhet och att kvalitetsarbetet främst genomförs genom kontinuerliga samtal med lärarna. Vid terminens slut genomförs muntliga summeringar. Vid intervjun framkommer vidare att rektorn har för avsikt att dokumentera skolans och fritidshemmets kvalitetsarbete, men att hon inte är i hamn med detta ännu.

Lärarna uppger att kvalitetsarbetet inte är utvecklat då det främst sker på arbetslagsnivå. Någon gemensam analys på skolnivå görs inte, uppger lärarna. Vid arbetslagsträffar görs ofta utvärderingar och summeringar. Protokoll skrivs som skickas till rektorn. Ibland kan detta leda till att beslut om vissa utvecklingsåtgärder tas. Lärarna uppger vidare att rektorn utöver nationella provresultat, inte efterfrågar andra uppgifter från dem. Rektor driver enligt lärarna främst frågor om ekonomi och arbetsmiljö. Skolans utveckling i övrigt är enligt dem inte lika mycket i fokus.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kangos Kultur- och ekologiskola uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det för elevhälsan vid Kangos Kultur- och ekologiskola saknas psykologiska insatser i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att det för elever i grundskolan och förskoleklass ska finnas en elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala samt specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog, kurator samt personal med specialpedagogisk kompetens.

Av förarbetena till skollagen framgår att elevhälsans fokus inte ska vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv, även om det också ska vara möjligt för eleverna att få hjälp med enklare sjukvårdsinsatser (prop. 2009/10:165 s. 277).

Vidare följer att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att bidra till att varje enskild elev ges förutsättningar att utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet med kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig

livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop. 2009/10:165 s.276).

Skolinspektionens utredning

Av intervju med rektor och representanter för Kangos Kultur- och ekologiskola framgår att elevhälsan tillhandahålls av Pajala kommun. Avtal finns avseende skolsköterska, kurator, specialpedagog, läkare och skolpsykolog.

Utredningen visar att det saknas psykologiska insatser i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Skolan har visserligen viss tillgång till skolpsykolog, men av intervjuer med lärarna framkommer att psykolog inte deltagit i de förebyggande och hälsofrämjande insatser som genomförts av elevhälsan.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kangos Kultur- och ekologiskola uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete för verksamheten. Huvudmannen ser inte till att följa upp och analysera utbildningen inom förskoleklass, grundskola och fritidshem. Vidare saknas det dokumentation av kvalitetsarbetet samt vilka utvecklingsområden som huvudmannen har identifierat och om vilka beslut huvudmannen har fattat avseende vilka åtgärder som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas. Det saknas även en dokumenterad planering för de utvecklingsinsatser som ska genomföras och information om vad utvecklingsinsatserna ska leda till.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Av förarbetena framgår vidare att huvudmannen har det yttersta ansvaret för genomförandet av utbildningen, vilket ger huvudmannen en central roll när det gäller att bedriva ett kvalitetsarbete som ska garantera kvalitet och likvärdighet. Kvalitetsarbetet ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen. Det finns därutöver skäl att anlägga särskilda huvudmannaperspektiv på verksamheten. När det gäller en enskild huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet bör arbetet med planering, uppföljning, utvärdering och utveckling på

huvudmannanivå och skolenhetsnivå kunna ske i ett sammanhang då begreppen huvudman och skolenhet för fristående verksamheter i dessa fall många gånger sammanfaller. Huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör dock analyseras särskilt (prop. 2009/10:165 s. 306).

Skolinspektionens utredning

Av utredningen framkommer att huvudmannen inte bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras.

Skolinspektionen har inte tagit del av något dokumenterat kvalitetsarbete för huvudmannens verksamhet mer än en elev- och personalenkät som huvudmannen låtit genomföra om trivsel och arbetsklimat. Som framgår tidigare i detta beslut finns det brister även i kvalitetsarbetet på skolnivå då ett dokumenterat kvalitetsarbete saknas. Enligt intervju med huvudmannens representanter framkommer att huvudmannen har förväntningar på att rektorn ska lämna ett dokumenterat kvalitetsarbete för skolnivån men att detta ännu inte har kommit igång. De uppgifter som huvudmannen inhämtar omfattas i stället av att rektorn vid varje styrelsemöte muntligt får avlägga en rapport om skolans ekonomi och arbetsmiljö. Utifrån dessa uppgifter kan vissa besluts tas om utvecklingsåtgärder men frågor som rör kunskapsresultat eller andra områden efterfrågas eller behandlas inte vid dessa möten.

Vidare framgår vid intervjun att huvudmannen avser att genomföra en avstämning med rektorn en gång per kvartal för att få till stånd ett systematiskt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang upplysa om att, såsom framgår av förarbetena till skollagen, en huvudman som bedriver utbildning vid endast en skolenhet kan arbeta med planering, uppföljning och utveckling på huvudmannanivå och på skolenhetsnivå i ett sammanhang och således upprätta en gemensam dokumentation för kvalitetsarbetet. I det fall huvudmannen och skolenheten har en gemensam dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet behöver det av dokumentationen också framgå ett huvudmannaperspektiv. Det ska finnas dokumenterade sammanställningar av resultaten för verksamheten tillsammans med underlag som visar hur förutsättningar för och genomförandet av utbildningen påverkat måluppfyllelsen. Vidare behöver huvudmannen se till att det i dokumentationen framgår vilka utvalda områden och prioriterade utvecklingsinsatser som huvudmannen följer upp och utvärderar. Huvudmannen behöver också tydliggöra vilka förutsättningar som finns för att utbildningen ska kunna genomföras utifrån de nationella målen, såsom styrning och ledning, ekonomiska resurser, organisation eller personalens kompetens.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kangos Kultur- och ekologiskola uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Ytterligare brist**Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att Kangos Kultur- och ekologiskola har lagt ut undervisningen i moderna språk på entreprenad i strid med skollagens bestämmelser, samt att den undervisning som bedrivs genom så kallad distansundervisning inte uppfyller de krav som ställs i författningarna.

Distansundervisning

Skolinspektionen bedömer att den undervisning som Kangos Kultur- och ekologiskola bedriver genom så kallad distansundervisning inte uppfyller de krav som ställs i författningarna. Eftersom det saknas andra specifika bestämmelser om distansundervisning får den undervisning som Kangos Kultur- och ekologiskola bedriver bedömas mot de bestämmelser om undervisning som skollagen, skolförordningen, läroplanen och aktuella kursplaner.

Enligt skollagen definieras undervisning som sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande av kunskaper och värden. Begreppet undervisning rymmer såväl traditionell undervisning i klassrummet som undervisning där eleverna självständigt genomför arbetsuppgifter, vilka kräver besök på bibliotek, institutioner, arbetsplatser med mera. Begreppet undervisning kan således innefatta olika sätt att bedriva undervisning. Begreppet undervisning begränsar inte friheten för rektorer, lärare och elever att lägga upp arbetet och att följa med i pedagogisk och teknisk utveckling. Tolkningen av begreppets innebörd är dock inte godtyckligt. Det som avses är målinriktad pedagogisk verksamhet som genomförs under lärares ledning.

Till denna definition av undervisning finns en rad bestämmelser avseende undervisningen i läroplanen, exempelvis att den ska vara individanpassad och att eleverna ska ha möjlighet till inflytande över undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll. Vidare ska skolan vid undervisning uppfylla tillsynsansvaret över eleverna samt säkerställa en trygg miljö som präglas av studiero. Läraren ska vid bedömning och betygsättning göra en allsidig bedömning av elevernas kunskaper och nyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven.

Av utredningen framkommer att skolan använder sig av "Sofia distans" för undervisning i moderna språk, då skolan inte har lyckats få tag på undervisande lärare till skolan. Rektor uppger att det på skolan finns en elev som läser franska, en elev tyska och sju elever som läser spanska. Eleverna har undervisning i samma klassrum oavsett språk. Rektor menar att det är en inskolningsperiod för eleverna, att det krävs en viss disciplin för att eleverna ska sitta vid datorerna. Upplägget fungerar som så att eleverna gör inlämningsuppgifter som de skickar in. Undervisningen sker inte i realtid, uppger elever, lärare och rektor som vidare uppger att flera elever slutat i moderna språk och istället läser fördjupad engelska. Eleverna anser att det är svårt att öva sig på att prata och lyssna via distans. Eleverna anser dock att det underlättades när de hade en handledare i klassrummet, vilket de uppger att de inte har längre. Vidare uppger

eleverna att om de vill ställa frågor får de göra det via mejl, för att sedan invänta nästa lektionstillfälle för att få svar.

Otillåten entreprenad

Skolinspektionen bedömer att Kangos Kultur- och ekologiskola har lagt ut undervisningen i moderna språk på entreprenad i strid med skollagens bestämmelser.

Kangos Kultur- och ekologiskola får inte lägga ut undervisning i moderna språk på entreprenad eftersom det inte är tillåtet enligt skollagen att undervisning i moderna språk läggs ut på entreprenad, på det sätt som huvudmannen gjort. I det fall Kangos Kultur- och ekologiskola anordnar distansundervisning i moderna språk måste huvudmannen anordna den undervisningen i egen regi, det vill säga med hjälp av lärare som är anställda direkt av huvudmannen.

Enligt skollagen är huvudmannen ansvarig för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (se 2 kap. 2 § skollagen). Det krävs lagstöd för att huvudmannen ska kunna överlåta uppgifter som innefattar myndighetsutövning till någon annan.

I 23 kapitlet skollagen finns lagstöd för vissa former av entreprenad och samverkan inom skolväsendet. Av detta kapitel framgår dock att undervisning inom grundskolan inte kan bli föremål för entreprenad eller samverkan; förutom entreprenad avseende modersmålsundervisning, studiehandledning på modersmål eller om regeringen gett sitt medgivande (se 23 kap. 1, 3, 3a, 4, 5 och 8 §§ skollagen).

Utredningen visar att undervisningen i moderna språk har överlåtits till Sofia Distans vilket inte är tillåtet enligt skollagen. Representant för huvudmannen uppger i intervju att skolan har gjort det i många år och även avser att göra det kommande läsår förutsatt att det finns elever som vill läsa moderna språk. Ämnet är inte sådant som går att överlämna på entreprenad. Kangos Kultur- och ekologiskola har inte heller något medgivande från regeringen att anlita Sofia Distans.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kangos Kultur- och ekologiskola uppfyller inte de krav som följer av gällande bestämmelser och föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Kangos kultur och ekologiskola uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

På Skolinspektionens vägnar

X Elisabeth Ahlgren

Elisabeth Ahlgren
Enhetschef

Signerat av: Elisabeth Ahlgren

X Johanna Salomonsson

Johanna Salomonsson
Utredare
Signerat av: Johanna Salomonsson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Kangos Kultur- o ekologiskola

Fakta om Kangos Kultur- o ekologiskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kangos kultur och ekologiskola under våren 2018. Kangos Kultur- o ekologiskola besöktes av Skolinspektionen den 3 maj 2018.

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kangos Kultur- & Ekologiskola. Tillsynen genomfördes den 3 maj 2018. Kangos Kultur- & Ekologiskola är en ideell förening belägen i Kangos i Pajala kommun. Skolan driver utbildningsverksamhet från förskoleklass till årskurs 9. Vid tillsynen går 56 elever på skolan. I anslutning till skolenheten finns även ett fritidshem.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

På grund av få elever så finns ingen officiell statistik avseende skolans resultat redovisat.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens skolenkät redovisas inga resultat för årskurs 5 på grund av för få svarande. För årskurs 9 anges ett indexvärde på 6,4 i området studiero i jämförelse mot rikets 5,2. För samma årskurs anges på område trygghet ett indexvärde på 9,3 att jämföra med rikets 7,9.